

Dosarul nr. 2ra-1811/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: Gh.Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L.Bulgac, Gr.Dașchevici, S.Gîrbu)

D E C I Z I E

7 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Nina Vascan
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Ion Obrijanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Obrijanu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cezarion Trans”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la constatarea faptului admiterii la muncă în lipsa contractului individual de muncă perfectat în formă scrisă, obligarea perfectării contractului individual de muncă și efectuarea înscrierilor necesare în carnetul de muncă privind activitatea lui, încasarea plăților salariale și a penalităților pentru neachitarea la timp a acestora, încasarea compensației pentru concediile nefolosite și a penalităților la aceste compensații, încasarea sumei achitate ilegal în calitate de contribuții de asigurări sociale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Ion Obrijanu și s-a menținut hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, prin care s-a respins acțiunea ca tardivă și neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La 20 aprilie 2016, Ion Obrijanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cezarion Trans”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la constatarea faptului admiterii la muncă în lipsa contractului individual de muncă perfectat în formă scrisă, obligarea perfectării contractului individual de muncă și efectuarea înscrierilor necesare în carnetul de muncă privind activitatea lui, încasarea plăților salariale și a penalităților pentru neachitarea la timp a acestora, încasarea compensației pentru concediile nefolosite și a penalităților la aceste compensații, încasarea sumei achitate ilegal în calitate de contribuții de asigurări sociale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în perioada 15 iunie 2010 - februarie 2012, în temeiul contractului individual de muncă nr. 30 încheiat la 17 iunie 2010, a activat la SRL „Cezarion Trans” în funcție de șofer pe rute internaționale cu salariu lunar de 1 683 de lei și concediul anual de odihnă de 28 zile, pe care nu l-a primit, precum și nu a beneficiat de aceste concedii, dimpotrivă, achita lunar angajatorului suma de 850 lei pentru defalcările convenite la impozitul pe venit și contribuțiile de asigurări sociale și medicale.

Ion Obrijanu a menționat că fiind concediat, în temeiul art. 85 alin. (1) Codul muncii, prin ordinul nr. 61-E din 1 februarie 2012, însă, și după aceasta au continuat raporturile juridice de muncă cu SRL „Cezarion Trans” până în luna septembrie 2015, motiv din care, în temeiul art. 58 alin. (3) Codul muncii, societatea trebuie obligată să perfecteze un contract individual de muncă și să-i efectueze înscrierile respective în carnetul de muncă, precum și să-i achite salariul lunar pentru perioada 1 februarie 2012 - 9 septembrie 2015 nu mai mic decât salariul minim garantat și să-i fie achitată compensație pentru concediul anual de odihnă nefolosit pentru perioada 1 iunie 2010 - 9 septembrie 2015.

Reclamantul a susținut că, SRL „Cezarion Trans” urmează să-i achite penalități pentru neachitarea la timp a plăților salariale și a compensației pentru concediile de odihnă nefolosite.

A mai indicat reclamantul că, societatea pârâtă urmează să-i achite suma de 17 000 lei, încasată ilegal de la el în perioada de 1 iunie 2010 - 1 februarie 2012 în calitate de contribuții de asigurări sociale.

Ion Obrijanu a relatat că, prin neeliberarea de către SRL „Cezarion Trans” a carnetului de muncă până în luna septembrie 2015 și beneficiind de munca prestată de către el ilegal, fără a încheia contractul de muncă, ultima i-a cauzat și un prejudiciu moral.

Reclamantul a solicitat, prin cererea de chemare în judecată și cererile de concretizare a pretențiilor, constatarea faptului că în perioada iunie 2010 - septembrie 2015 a activat la SRL „Cezarion Trans” în funcție de șofer pe rute internaționale, iar în perioada februarie 2012 - septembrie 2015 a activat la întreprinderea menționată neoficial, fără contract individual de muncă; obligarea SRL „Cezarion Trans” să perfecteze contractul individual de muncă cu Ion Obrijanu pentru perioada februarie 2012 - septembrie 2015 și să efectueze înscrierile de rigoare în carnetul de muncă, privind activitatea la SRL „Cezarion Trans” în perioada menționată, încasarea de la SRL „Cezarion Trans” a plăților salariale pentru perioada 1 iunie 2010 - 1 februarie 2012 în mărime de 31 640 de lei, pentru perioada 1 februarie 2012 - 9 septembrie 2015 în mărime de 97 415 de lei, în total 129 055 lei; a plăților salariale în mărime de 138 714,25 de lei pentru neachitarea la timp; a compensației pentru concediile nefolosite pentru perioada 1 iunie 2010 - 1 februarie 2012 în mărime de 2 580,60 de lei, pentru perioada 1 februarie 2012 - 9 septembrie 2015 în mărime de 8 210,60 de lei; a penalităților la compensația pentru concediile nefolosite pentru perioada 1 iunie 2010 - 9 septembrie 2015 în mărime de 11 523,90 de lei; a sumei de 17 000 de lei, încasată ilegal în perioada 1 iunie 2010 - februarie 2012 cu titlu de contribuții de asigurări sociale; a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei; compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 138,95 de lei, formată din 3 000 de lei -

asistență juridică; 680 de lei - pentru efectuarea expertizei, 300 de lei - pentru duplicatele a 6 bonuri de plată de la bancă; 110 de lei - pentru certificatul de la Camera Înregistrării de Stat; 48,95 de lei - pentru scrisorile recomandate). (f.d. 117, 168, 184, vol.I)

Prin hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Obrijanu, a fost respinsă ca tardivă și neîntemeiată.

La 7 octombrie 2016, Ion Obrijanu a declarat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Ion Obrijanu și a fost menținută hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 9 iulie 2018, Ion Obrijanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că concluziile instanței de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, reiterând motivele de fapt și de drept relatate pe parcursul examinării cauzei.

Ion Obrijanu a menționat că la materialele cauzei sunt suficiente probe, inclusiv certificate, îndreptări, bonuri de plată, act eliberat de Poliția de frontieră privind intrările și ieșirile din țară cu mijloacele de transport ce aparțin intimatului.

A subliniat recurentul că probele menționate sunt utile și pertinente, care demonstrează că dânsul a activat la SRL „Cezarion Trans”.

Recurentul a considerat că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, dar și dreptul de proprietate, garantat de Constituția Republicii Moldova, precum și art. 1 Protocolul 1 Adițional la CEDO.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza art. 267, 272, 355 alin. (1) lit. a) și b) Codul muncii.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acesteia.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 3 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 9 iulie 2018, este în termen.

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Ion Obrijanu a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, la 17 iunie 2010, Ion Obrijanu a încheiat cu SRL „Cezarion Trans” contractul individual de muncă nr. 30, potrivit căruia a activat în funcție de șofer pe rute internaționale, cu salariu lunar de 1 683 de lei și concediul anual de odihnă de 28 de zile.

S-a stabilit cu certitudine că, prin ordinul SRL „Cezarion Trans” nr. 61-E din 1 februarie 2012, Ion Obrijanu a fost eliberat din funcție, în temeiul art. 85 alin. (1) Codul muncii. (f.d. 5, vol.I)

La 11 aprilie 2016, Ion Obrijanu s-a adresat SRL „Cezarion Trans” cu cerere prealabilă, prin care a solicitat restabilirea drepturilor încălcate, întru evitarea inițierii unui proces în judecată (f.d. 15-17, vol.I). Însă, prin răspunsul nr. 024 Lt din 19 martie 2016, a fost informat că, după desfacerea contractului individual de muncă cu Obrijanu Ion, ultimul nu deține raporturi de muncă SRL „Cezarion Trans”. (f.d.18, vol.I)

Astfel, Ion Obrijanu aflând despre neîncadrarea oficială în câmpul muncii, depunând cererea de chemare în judecată și cererile de concretizare a pretențiilor împotriva SRL „Cezarion Trans”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii a solicitat:

- constatarea faptului că în perioada iunie 2010 - septembrie 2015 a activat la SRL „Cezarion Trans” în funcție de șofer pe rute internaționale, iar în perioada februarie 2012 - septembrie 2015 a activat la întreprinderea menționată neoficial, fără contract individual de muncă;

- obligarea SRL „Cezarion Trans” să perfecteze contractul individual de muncă cu Ion Obrijanu pentru perioada februarie 2012 - septembrie 2015 și să efectueze înscrierile de rigoare în carnetul de muncă, privind activitatea la SRL „Cezarion Trans” în perioada menționată;

- încasarea de la SRL „Cezarion Trans” a plăților salariale pentru perioada 1 iunie 2010 - 1 februarie 2012 în mărime de 31 640 de lei, pentru perioada 1 februarie 2012 - 9 septembrie 2015 în mărime de 97 415 de lei, în total 129 055 lei; a plăților salariale în mărime de 138 714,25 de lei pentru neachitarea la timp; a compensației pentru concediile nefolosite pentru perioada 1 iunie 2010 - 1 februarie 2012 în mărime de 2 580,60 de lei, pentru perioada 1 februarie 2012 - 9 septembrie 2015 în mărime de 8 210,60 de lei; a penalităților la compensația pentru concediile nefolosite pentru perioada 1 iunie 2010 - 9 septembrie 2015 în mărime de 11 523,90 de lei; a sumei de 17 000 de lei, încasată ilegal în perioada 1 iunie 2010 - februarie 2012 cu titlu de contribuții de asigurări sociale;

- repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei;

- compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 4 138,95 de lei, formată din 3 000 de lei - asistență juridică; 680 de lei - pentru efectuarea expertizei, 300 de lei - pentru duplicatele a 6 bonuri de plată de la bancă; 110 de lei - pentru certificatul de la Camera Înregistrării de Stat; 48,95 de lei - pentru scrisorile recomandate). (f.d. 117, 168, 184, vol.I)

Fiind investită cu judecarea speței în cauză prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii ca fiind tardivă și neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Ion Obrijanu instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea instanței de fond.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile 58 alin. (3), 354 lit. a), d), g), h), 355 alin. (1) și (2) Codul muncii și 271 Cod civil.

Curtea de Apel Chișinău a evidențiat temeinicia concluziei primei instanțe cu privire la tardivitatea acțiunii depusă de către Ion Obrijanu, or, la caz, s-a stabilit cu certitudine că Ion Obrijanu i-a fost adus la cunoștință sub semnătură ordinul nr. 39 din 1 martie 2012, privind încetarea raporturilor juridice de muncă cu SRL „Cezarion Trans”, iar dânsul a continuat să activeze în aceeași funcție până în septembrie 2015 fără a primi salariul de 1 683 de lei, dar achitând angajatorului câte 850 lei/lunar, pentru achitarea impozitului pe venit din acest salariu, concomitent solicitând și perfectarea contractului de muncă și efectuarea înscrierilor în carnetul de muncă, dar care nu s-a adresat în instanța de judecată pentru a-și valorifica drepturile sale sub pretextul că nu cunoștea legea, iar această circumstanță afectează în esență natura raportului juridic invocat în calitate de temei al pretențiilor sale.

Astfel, Colegiul a conchis că, Ion Obrijanu s-a adresat în judecată cu prezenta acțiune cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de lege, or, dânsul a cunoscut din luna martie 2012, precum și a recunoscut în ședință judiciară a instanței de fond, acest fapt, că activează în continuare la SRL „Cezarion Trans” fără a fi perfectată reangajarea sa.

Ca urmare, reieșind din circumstanțele cauzei se atestă că, Ion Obrijanu a depus cererea de chemare în judecată cu încălcarea termenului de prescripție, specificat la art. 355 alin. (1) Codul muncii, iar careva probe concludente și pertinente privind temeinicia omiterii termenului de prescripție nu au fost prezentate, nefiind solicitată nici repunerea în termen.

Mai mult, Colegiul a menționat că, argumentele reclamantului precum că dânsul a aflat în luna februarie 2016, momentul adresării avocatului Rodica Pocaznoi, care i-a explicat ce drepturi i-au fost încălcate și care a expediat în adresa angajatorului o cerere prealabilă, privind perfectarea contractului individual de muncă, nu pot fi reținute, aceasta deoarece, comunicarea drepturilor de către avocat nu poate constitui temei legal de începere a curgerii termenului în interiorul căruia putea Ion Obrijanu să-și exercite dreptul la acțiune.

Instanța de apel a notat că, contrar art. 271 Cod civil, apelantul nu a solicitat repunerea în termen și nu a prezentat probe care ar confirma cu certitudine omiterea justificată a termenului de adresare în judecată, iar la rândul său, SRL „Cezarion Trans” nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv.

Pe cale de consecință, Colegiul a concluzionat cu referire la pretenția lui Ion Obrijanu, privind achitarea pretinsei restante salariale pentru perioada 1 februarie 2012 – septembrie 2015, că apelantul în temeiul art. 65-67 Codul muncii, urma să dovedească existența raporturilor de muncă și era îndreptățit de a solicita legalizarea lor într-un termen de 3 luni din momentul pretinsului drept de a cere legalizarea raporturilor de muncă, inclusiv efectuarea înscrierilor în carnetul de

muncă, în momentul pretensei concedieri. Or, potrivit art.118 alin.(1) și (5) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel; instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor, iar potrivit art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept material și procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, referindu-se doar la susținerile intimatului și probelor prezentate de ultimul, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

La caz, este incident și art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile

părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

Astfel, luând în considerație prevederile enunțate supra, reclamantul Ion Obrijanu s-a adresat la 11 aprilie 2016 cu cerere prealabilă către SRL „Cezarion Trans” cu solicitarea perfectării contractului individual de muncă pentru perioada februarie 2012 – septembrie 2015, cu efectuarea înscrierilor respective în carnetul de muncă; calcularea și achitarea salariului pentru perioada 1 iunie 2010 - 1 februarie 2012, în mărime de 1 683 lei, iar pentru perioada 1 februarie 2012 – septembrie 2015, achitarea salariului lunar nu mai mic decât salariul minim garantat; restituirea sumelor de 850 lei primite lunar, începând cu iunie 2010-februarie 2012, cu scopul efectuării defalcărilor convenite la impozitul pe venit și contribuțiile de asigurări sociale și medicale, calcularea și achitarea indemnizațiilor de concediere și compensațiilor pentru concediul nefolosit pentru perioada iunie 2010-septembrie 2015, precum și achitarea impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale din plățile salariale calculate pentru perioada februarie 2012-septembrie 2015, calcularea și achitarea penalității în mărime de 0,1% pe zi pentru fiecare zi de întârziere de plată a salariului de la care urma să i se achite salariul și până la data achitării acestuia.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, la 19 martie 2016 în adresa avocatului Rodica Pocaznoi, reprezentantul reclamantului Ion Obrijanu, a parvenit răspunsul SRL „Cezarion Trans” nr. 024 Lt, prin care a fost informat că, după desfacerea contractului individual de muncă la 1 februarie 2012, nu deține raporturi de muncă cu Ion Obrijanu. (f.d.18, vol.I)

Respectiv, la caz, instanța de recurs menționează faptul că, instanța de apel la adoptarea deciziei, prin care a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe, a ignorat solicitările reclamantului din acțiune și nu și-a motivat soluția corespunzător, și anume, care din cerințe au fost respinse ca neîntemeiate, iar altele ca tardive, respingând per general toate cerințele, fără a se expune pe fiecare în parte și asupra probelor prezentate, în acest sens.

La acest segment, instanța de recurs notează că doar unele cerințe ale reclamantului Ion Obrijanu pot fi prescrise, iar altele sunt imprescriptibile.

Ca urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, acțiunea în constatarea faptului că în perioada iunie 2010 - septembrie 2015 Ion Obrijanu a activat la SRL „Cezarion Trans” în funcție de șofer pe rute internaționale, iar în perioada februarie 2012 - septembrie 2015 a activat la întreprinderea menționată neoficial, fără contract individual de muncă și obligarea SRL „Cezarion Trans” să perfecteze contractul individual de muncă cu Ion Obrijanu pentru perioada februarie 2012 - septembrie 2015 și să efectueze înscrierile de rigoare în carnetul de muncă, privind activitatea la SRL „Cezarion Trans” în perioada menționată, este imprescriptibilă, adică poate fi intentată indiferent de termenul scurs de la data survenirii încălcării dreptului, făcându-se derogare de la norma specială prevăzută de art. 355 alin. (1) Codul muncii.

La caz, instanța de recurs menționează că pretențiile înaintate de către Ion Obrijanu referitoare la constatarea faptului că a activat în cadrul întreprinderii oficial și neoficial în anumite intervale de timp, fără contract individual de muncă și obligarea SRL „Cezarion Trans” să perfecteze contractul individual de muncă cu Ion Obrijanu pentru perioada solicitată și să efectueze înscrierile de rigoare în carnetul de muncă, privind activitatea la SRL „Cezarion Trans”, au fost întemeiate pe prevederile art. 58 Codul muncii.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că, Curtea de Apel Chișinău, ignorând prevederile art. 58, 354 și 355 Codul muncii, în mod superficial a trecut asupra circumstanțelor cauzei, aplicând pripit speței termenul general de prescripție de 3 luni, deși acțiunea în litigiu în partea constatării faptului că a activat în cadrul întreprinderii oficial și neoficial în anumite intervale de timp, fără contract individual de muncă și obligarea SRL „Cezarion Trans” să perfecteze contractul individual de muncă cu Ion Obrijanu pentru perioada solicitată și să efectueze înscrierile de rigoare în carnetul de muncă, privind activitatea la SRL „Cezarion Trans” este imprescriptibilă, iar acestea nu sunt supuse prescripției.

Instanța de recurs reiterează dispozițiile art. 58 alin. (1), (3), (4) Codul muncii, care stipulează că, contractul individual de muncă se încheie în formă scrisă. Contractul individual de muncă încheiat până la data intrării în vigoare a prezentului cod poate fi perfectat în formă scrisă numai cu acordul părților. Propunerea angajatorului privind perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului. Propunerea salariatului privind perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă se aduce la cunoștința angajatorului prin depunerea și înregistrarea cererii lui scrise. Refuzul motivat al uneia dintre părți privind perfectarea contractului individual de muncă în formă scrisă se comunică celeilalte părți prin răspunsul său scris în decurs de 5 zile lucrătoare.

În cazul în care contractul individual de muncă nu a fost perfectat în formă scrisă, acesta este considerat a fi încheiat pe o durată nedeterminată și își produce efectele din ziua în care salariatul a fost admis la muncă de către angajator sau de către o altă persoană cu funcție de răspundere din unitate, abilitată cu angajarea personalului. Dacă salariatul dovedește faptul admiterii la muncă, perfectarea contractului individual de muncă în forma scrisă va fi efectuată de angajator ulterior, în mod obligatoriu.

În cazul angajării fără respectarea formei scrise corespunzătoare, angajatorul este obligat, de asemenea, în baza procesului-verbal de control al inspectorului de muncă, să perfecteze contractul individual de muncă conform prevederilor prezentului cod.

În acest sens, se va remarca că unul din argumentele, asupra cărui a insistat reprezentantul reclamantului Ion Obrijanu, avocatul Svetlana Slusarenco pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel este faptul că, în speță, Ion Obrijanu, a probat activitatea sa, în funcție de șofer pe curse internaționale la întreprinderea vizată, în lipsa unui contract individual de muncă, și anume prin: îndreptarea din 28 decembrie 2012 și îndreptarea nr. 163 din 7 iulie 2015 eliberate de SRL „Cezarion Trans”, care atestă cu certitudine că, salariatul Ion Obrijanu a fost

îndreptat la studii de pregătire profesională a conducătorului auto – șofer internațional și acesta a trecut cursurile de instruire achitate de angajator, certificatul ADR de competență profesională – șofer internațional nr. 022160252 din 15 mai 2013, certificatul ADR de pregătire profesională a conducătorului auto nr. 00006490 valabil până la 30 iulie 2018, eliberate de ANTA, actul eliberat de Poliția de Frontieră privind intrările și ieșirile din/în Republica Moldova a reclamantului, precum și prin ordinele de încasare și bonurile de plată privind achitarea serviciilor vamale și copiile CMR. (f.d. 65-76, 81-94, 179-182, vol.I)

Instanța de apel, însă, fără a intra în esența acestui argument și fără a supune verificării argumentul dat în raport cu prevederile legale sub imperiul căror urmează a fi judecat prezentul litigiu a constatat că cererea reclamantului urmează a fi respinsă din motiv că acțiunea este tardivă.

Reieșind din specificul acțiunii deduse judecării, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a examina cauza în fond și de a verifica cerințele formulate prin prisma particularităților instituite de normele speciale ale Codul muncii în coroborare cu Codul civil, astfel aceste circumstanțe au rămas fără o apreciere adecvată de către instanța de apel, deși urmau a fi verificate și analizate minuțios întru soluționarea corectă a litigiului.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel eronat a respins acțiunea lui Ion Obrijanu, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Ca consecință, această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Or, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului cauzei.

În aceste circumstanțe se atestă că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material cu privire la momentul curgerii termenului de prescripție pentru adresare cu cerere de chemare în judecată și luând în considerare că cauza a fost examinată în ordine de apel doar prin aspectul tardivității acțiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a trimite cauza la rejudecare în vederea examinării fondului cauzei.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Ion Obrijanu.

Se casează decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Obrijanu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cezarion Trans”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat al Muncii cu privire la constatarea faptului admiterii la muncă în lipsa contractului individual de muncă perfectat în formă scrisă, obligarea perfectării contractului individual de muncă și efectuarea înscrierilor necesare în carnetul de muncă privind activitatea lui, încasarea plăților salariale și a penalităților pentru neachitarea la timp a acestora, încasarea compensației pentru concediile nefolosite și a penalităților la aceste compensații, încasarea sumei achitate ilegal în calitate de contribuții de asigurări sociale și repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Nina Vascan

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva